

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів" (щодо обмеження перебування на посаді сільського, селищного, міського голови двома строками) (реєстр. № 3474 від 23 жовтня 2013 року)

Протокол № 16 від 13 листопада 2013 року

Комітет з питань правової політики розглянув на відповідність Конституції України проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів" (щодо обмеження перебування на посаді сільського, селищного, міського голови двома строками) (реєстр. № 3474 від 23 жовтня 2013 року) (далі – Законопроект), поданий народними депутатами України Є.Мельником, О.Шевченком, І.Сабієм.

Згідно із пояснювальною запискою метою Законопроекту є удосконалення законодавства у сфері місцевого самоврядування, що сприятиме запобіганню проявам корупції, закладення фундаменту для якісного оновлення керівництва органів місцевого самоврядування. Для досягнення поставленої мети пропонується доповнити статтю 9 вказаного Закону приписом, згідно з яким одна й та сама особа не може бути сільським, селищним, міським головою одного й того ж села, селища, міста більш як два строки підряд, а також не може самовисуватися чи бути висунута кандидатом на цю посаду.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

Відповідно до Конституції України народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування (частина друга статті 5). В Україні визнається і гарантується місцеве самоврядування (стаття 7).

Конституція України (частина перша статті 140) визначає місцеве самоврядування як право територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та

міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

В Основному Законі України передбачено форми і засоби реалізації права територіальних громад на місцеве самоврядування. Однією з таких форм є обрання територіальною громадою на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування сільського, селищного, міського голови (частина друга статті 141).

Згідно з частиною першою статті 38 Конституції України громадяни мають право вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Основний Закон України (стаття 21, частини перша і друга статті 24) закріплює принципи, згідно з якими усі люди мають рівні конституційні права та є рівними перед законом. Обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина, крім випадків, передбачених Конституцією України, забороняється (частина перша статті 64 Конституції України).

Конституція України (частина друга статті 76, частина друга статті 103, частина третя статті 127) встановлює певні умови, яким мають відповідати громадяни України, які можуть бути обрані народним депутатом України, претендують на пост Президента України, а також на посаду судді. Основний Закон України (частина третя статті 103) передбачає обмеження пасивного виборчого права лише для осіб, які обирались Президентом України більше ніж два строки підряд. Будь-яких інших умов і обмежень для осіб, що обираються чи призначаються, у тому числі щодо права бути обраним сільським, селищним, міським головою (окрім загальних умов – громадянства, повноліття, дієздатності, передбачених статтею 70 Конституції України), Основний Закон України не містить.

Отже, обрання вказаної посадової особи місцевого самоврядування є компетенцією відповідної територіальної громади, а вирішення питання щодо строку перебування певної особи на цій посаді є пріоритетним правом громади, яке не може бути обмежене законом, оскільки суперечитиме уже згадуваній статті 24 Конституції України.

В Україні визнається і діє принцип верховенства права. Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частини перша і друга статті 8 Основного Закону України). Законодавча пропозиція суперечить наведеним конституційним нормам.

Враховуючи викладене, Комітет з питань правової політики дійшов висновку, що проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів" (щодо обмеження перебування на посаді сільського, селищного, міського голови двома строками) (реєстр. № 3474 від 23 жовтня 2013 року), поданий народними депутатами України Є.Мельником, О.Шевченком, І.Сабієм, суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

В.В. Писаренко